

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3025/2025. (I. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.37.571/2023/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő – a Fővárosi Törvényszék 101.K.704.094/2022/21. számú ítéletére és az Igazságügyi Minisztérium XX-IFFO/64/3/2021. számú határozatára kiterjedően – a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.37.571/2023/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügy lényege, valamint az indítvány a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó (az alapügy felperese) önálló bírósági végrehajtó volt. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 2015. július 9-től hatályos 306/L. § (1) bekezdése előírta a 2015. szeptember 1-jén jogi egyetemi végzettséggel nem rendelkező, 1958. január 1-jén vagy utána született bírósági végrehajtóknak – köztük az indítványozónak is –, hogy 2017. december 31-ig meg kell kezdeniük felsőfokú tanulmányaikat jogász szakon, és 2022. december 31-ig jogi egyetemi végzettséget kell szerezniük. E kötelezettség teljesítéséhez kapcsolódóan a Vht. 306/L. § (3) bekezdése rögzítette azt is, hogy 2018. január 1-jétől minden év december 31-ig be kell nyújtani a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar (a továbbiakban: Kar vagy alperesi érdekelt) hivatali szervének a felsőoktatási intézmény által kiállított, a hallgatói jogviszony folyamatos fennállását tanúsító igazolást (a továbbiakban: igazolás).
- [4] Az indítványozó az előírásoknak megfelelően 2017. szeptember 14-én megkezdte tanulmányait jogász szakon. A felsőoktatási intézmény 2020. augusztus 28-án igazolást állított ki arról, hogy hallgatói jogviszonya a 2020/2021-es tanév őszi félévében (a 2020. szeptember 1. és 2021. január 31. közti időszakban) aktív volt. Az indítványozó állítása szerint ezt az igazolást a Kar hivatali szervének 2020. szeptember 4-én benyújtotta.
- [5] A Kar elnöke és hivatalvezetője által közösen aláírt, 2020. november 25-én kelt, „Felsőoktatási intézmény által kiadott igazolás megküldése” tárgyú körlevélben hívta fel az érintett végrehajtók figyelmét az igazolás benyújtására, és annak határidejére. A körlevél az indítványozó részére 2020. november 26-án kézbesítésre került. Az indítványozó – állítása szerint – abban a tudatban volt, hogy adatszolgáltatási kötelezettségének már korábban eleget tett, így a körlevélben foglalt felhívásra igazolást nem nyújtott be.
- [6] A Kar hivatalvezetője a 2021. január 12-én kelt, HIV.00861/2020/2. számú átiratában (a továbbiakban: tájékoztatás) tájékoztatta az Igazságügyi Minisztériumot (az alapügy alperesi jogelődje), hogy az indítványozó többszöri felhívás ellenére nem nyújtotta be az igazolást, illetve az egyetemi jogi végzettség megszerzését igazoló oklevelet, ezért a végrehajtói szolgálat megszűnése miniszter általi megállapításának van helye. A tájékoztatásban foglaltakkal szemben az indítványozó többszöri felszólítására nem került sor, részére csupán a körlevél és a tájékoztatás került megküldésre.
- [7] Az igazságügyi miniszter a tájékoztatásban foglaltakra tekintettel a 2021. február 2-án kelt, XX-IFFO/64/3/2021. számú határozatával megállapította az indítványozó önálló bírósági végrehajtói szolgálatának megszűnését. A határozat indokolása szerint a Vht. 306/L. § (1)–(3) bekezdésében foglalt követelmények vizsgálata során megállapítást nyert, hogy az indítványozó nem tett eleget a Vht. 306/L. § (3) bekezdésében előírt kötelezettségének, nem igazolta hallgatói jogviszonyának folyamatos fennállását, ezért a Vht. 306/L. § (6) bekezdése alapján a végrehajtói szolgálati viszony megszűnése megállapításának volt helye. Tekintettel arra, hogy a szolgálat megszű-

- nésének megállapítását a Kar hivatali szerve kezdeményezte, az igazságügyi miniszter nem tartotta indokoltnak a Vht. 239. § (6) bekezdése szerinti vélemény beszerzését.
- [8] Az indítványozó szolgálati jogviszonya a Vht. 240/C. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, az általános köz-igazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdése, valamint a Vht. 239. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján a határozat véglegessé válásának napjával, 2021. február 9-én megszűnt.
- [9] Az indítványozó az alperesi jogelőd határozatával szemben keresetet terjesztett elő, amelyben kérte a határozat megsemmisítését, az alperes kötelezését a tevékenysége jogsértő következményeinek elhárítására, valamint a végrehajtói szolgálati jogviszony helyreállítására.
- [10] A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: SzTFH tv.) 2021. október 1-jétől hatályos 1. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: SzTFH vagy alperes) feladatkörébe került az önálló bírósági végrehajtói szervezet-rendszer és a Kar feletti felügyelet gyakorlásával és szabályozásával kapcsolatos feladatok ellátása, ezért az igazságügyi miniszter mint jogelőd helyébe az SzTFH lépett alperesként az SzTFH tv. 31. § (4) és (7) bekezdése alapján.
- [11] A Fővárosi Törvényszék a megismételt eljárásban meghozott 101.K.704.094/2022/21. számú ítéletével a keresetet – mint alaptalant – elutasította. Rögzítette a jogerős ítélet, hogy az indítványozót terhelte annak bizonyítása, hogy az igazolást benyújtotta, e kötelezettségének azonban nem tudott eleget tenni, így jogszerűen került sor a bírósági végrehajtói szolgálat megszüntésének megállapítására.
- [12] A bíróság szerint az alperes nem sértette meg a Vht. 239. § (6) bekezdésében foglaltakat azzal, hogy nem szerezte be a Kar hivatalvezetőjének véleményét (amely egyébként sem köti) a döntés meghozatala előtt, mivel kifejezetten a Kar hivatalvezetője tájékoztatta az alperesi jogelődöt arról, hogy a végrehajtói szolgálati viszony megszüntése megállapításának feltételei fennállnak.
- [13] A jogerős döntés hangsúlyozta: eljárásjogi szabálysértés esetén csak akkor van helye a határozat hatályon kívül helyezésének, ha az az ügy érdemére is kihatott. Tekintettel arra, hogy az alperesi jogelődnek mérlegelési lehetősége nem volt a Vht. 306/L. § (6) bekezdése alapján, így a vélemény beszerzésének elmaradása nem hathat ki a döntés érdemére.
- [14] Az ítélet szerint az Ákr. 62. §-ában rögzített tényállás-tisztázási kötelezettséget sem sértette meg a hatóság, tekintettel arra, hogy hivatalos tudomása volt az igazolás benyújtásának hiányáról, az Ákr. 62. § (3) bekezdése alapján a Kar tájékoztatása hivatalosan ismert ténynek volt tekinthető.
- [15] A jogerős ítélet ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperes határozatának megsemmisítését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.
- [16] A Kúria megállapította, hogy az eljáró bíróság ítéletében a tényállást helyesen tárta fel, és a korábbi, hatályon kívül helyező végzésének útmutatását nagyobb részben betartotta. Nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemi elbírálására kihatott volna, és jogkérdésben sem tért el a döntés a Kúria közzétett határozatától, így a Fővárosi Törvényszék döntését a 2024. február 1-jén kelt, Kfv.I.37.571/2023/9. számú ítéletével hatályában fenntartotta.
- [17] Az indítványozó tényállás-tisztázási kötelezettség (Ákr. 62. §) megsértésére alapított érvelése kapcsán a Kúria rámutatott: a bíróság dönthetett akként, hogy a szükséges bizonyítást az alperes helyett lefolytatja, ez az ítéletet nem teszi jogsértővé. A bíróság a Kúria új eljárásra kötelező végzésében foglaltaknak megfelelően járt el, és a bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az indítványozónak nem sikerült bizonyítania az igazolás leadásának tényét, a bizonyítékok Kúria általi felülmérlegelésének nincs helye.
- [18] A Kúria elvi élel rögzítette, hogy amennyiben az egyetemi jogi végzettséggel nem rendelkező önálló bírósági végrehajtó 2018. január 1-jétől minden év december 31-ig nem nyújtotta be a Kar hivatali szervének a felsőoktatási intézmény által kiállított igazolást arról, hogy hallgatói jogviszonya a 2017 szeptemberében induló félévvel kezdődően folyamatosan fennáll, annak mérlegelés nélküli következménye a végrehajtói szolgálat megszüntése a Vht. 306/L. § (6) bekezdése alapján.
- [19] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 41. cikk (1) bekezdése és a (2) bekezdés *a*) pontja sérelmét állította.
- [20] Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésének sérelmét egyrészt abban látja az indítványozó, hogy az eljáró bíróságok nem tekintették jogszabálysértőnek a Vht. 239. § (6) bekezdésében meghatározott vélemény beszerzésének

elmulasztását annak ellenére, hogy az Alaptörvény ezen cikkében foglaltak szerint a jogszabályok mindenkire kötelezőek. Másrészt a Kúria megállapította ugyan, hogy a megismételt eljárásban a Fővárosi Törvényszék a hatályon kívül helyező végzés útmutatásainak nem tett teljes mértékben eleget, a felülvizsgálati kérelmét ennek ellenére alaptalannak találta. Harmadrészt sérti az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését az a bírói döntés, amely szerint az alperesi jogelőd nem felel az alperesi érdekelt (MBVK) tevékenységéért, esetleges téves adatszolgáltatásáért, és az általa közölt adatok ellenőrzése sem feladata.

- [21] Az indítványozó érvelése szerint a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát sértette az alperesi jogelőd és az alperesi érdekelt, mert – bár ezt a Vht. 240/C. § (1) bekezdése előírja – nem az Ákr. rendelkezései szerint jártak el. Az alperesi jogelőd nem biztosította, hogy hallgatói jogviszonyát igazolhassa, az alperesi érdekelt pedig valótlán adatszolgáltatással megtévesztette a döntéshozót, leplezve saját adminisztrációs hibáját, és nem tett eleget a tényállás-tisztázási kötelezettségének sem.
- [22] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét az indítványozó egyrészt abban látja, hogy a bíróság a megismételt eljárás során nem tartotta be a Kúria új eljárásra kötelező végzésében foglaltakat, nem vizsgálta az alperesi jogelőd eljárásának szabályszerűségét, másrészt a Kúria alaptalanul fogadta el a Fővárosi Törvényszék, a bizonyítási szükséghelyzet feltételeinek hiányára vonatkozó, jogi álláspontját. Másrészt a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog kapcsán előadott érveléséhez hasonlóan a tényállás-tisztázási kötelezettség elmulasztását is kifogásolta.
- [23] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jog sérelmét is állította, az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlatának idézésén túl azonban indokolást nem adott elő.
- [24] Érvelése szerint a Charta 41. cikk (1) bekezdésében és a (2) bekezdés a) pontjában írtakat azzal sértette meg az alperes és az alperesi érdekelt, hogy az egyedi intézkedés meghozatala előtt nem hallgatta meg, és a benyújtott igazolás ellenére megszüntette a szolgálati jogviszonyát. A Vht. 306/L. § (6) bekezdése nem tartalmaz jogvesztő határidőre vonatkozó rendelkezést, amelyből következően részéről igazolási kérelem előterjesztésének is helye lett volna.
- [25] 3. Az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [26] 3.1. Az indítványozó panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben terjesztette elő.
- [27] 3.2. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására jogosult, mivel az alapügyben felperes volt, ami érintettségét megalapozza. A Kúria a felülvizsgálati kérelemről érdemben döntött, így az Ügyrend 32. § (5) bekezdése alapján a kúriai határozat, és azon keresztül a jogerős ítélet alaptörvény-ellenessége vizsgálható. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság ítéletével szemben nincs helye jogorvoslatnak. Erre figyelemmel az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [28] 3.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.
- [29] Nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése {lásd például: 3115/2016. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [31]; 3213/2023. (V. 5.) AB végzés, Indokolás [26]}.
- [30] E fenti alaptörvényi rendelkezés tekintetében az indítvány nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti követelményt, ezért az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésének sérelmére alapított panaszelem érdemben nem vizsgálható.
- [31] 3.4. Az indítványozó a bírói döntések alaptörvény-ellenességét a Charta 41. cikk (1) bekezdésében és a (2) bekezdés a) pontjában foglaltak sérelmére tekintettel is állította. Az Abtv. 32. § (2) bekezdése értelmében jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát egyedi bírósági ügy kapcsán csak az adott ügyben eljáró bíró kezdeményezheti az előtte folyamatban lévő ügyben. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezés nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára nem rendelkezik indítványozói jogosultsággal {lásd hasonlóan: 13/2022. (VI. 2.) AB határozat, Indokolás [16]; 3110/2024. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [22]}.
- [32] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz, így az indítvány ezen alaptörvényi rendelkezések tekintetében teljesítette a törvényi feltételt.

- [33] 4. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.
- [34] 4.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek csak részben felel meg. Az indítvány az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [35] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja alapján a kérelem akkor határozott, ha megfelelő indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért és mennyiben ellentétes az Alaptörvény indítványban megjelölt rendelkezéseivel.
- [36] Ezen feltétel teljesülésének vizsgálata kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben az alaptörvényi rendelkezés megjelölésén és az Alkotmánybíróság gyakorlatának idézésén túl az indítvány nem tartalmaz indokolást.
- [37] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme kapcsán az indítványozó kizárólag a pervesztességét, a bírósági végrehajtói szolgálata megszűnésének megállapítását sérelmezi, alkotmányjogilag is értékelhető indokolást azonban – a már a bírósági eljárás során is megfogalmazott érveinek, kifogásainak ismertetésén és az Alkotmánybíróság gyakorlatának terjedelmes idézésén túl – egyik alaptörvényi rendelkezéssel kapcsolatban sem adott elő.
- [38] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas érdemi elbírálásra {lásd: 3201/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [16]; 3272/2018. (VII. 20.) AB végzés, Indokolás [34]}.
- [39] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelmén keresztül valójában a bírói törvényértelmezés helyességét, a bíróságok ezekből levont következtetéseit vitatja, és az alkotmányjogi panasz a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját jelenti. Az indítvány azt célozza, hogy a bíróságok által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bíróságként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a támadott döntésektől eltérően értékelje. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [40] Az Alkotmánybíróság már korábban rámutatott: „A mégoly terjedelmes, szerteágazó területekről összeválogatott szakmai anyagokat vegyítő beadvány sem helyettesítheti a támadott bírói döntésre irányuló, releváns, konkrét (az Alkotmánybíróság által vizsgálható) alkotmányjogi indokolást tartalmazó, és a határozott kérelem Abtv.-ben rögzített kritériumainak megfelelő indítványt” {3550/2023. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [45]; 3164/2024. (V. 10.) AB végzés, Indokolás [26]}.
- [41] Az Alkotmánybíróság emlékeztet továbbá a bíróságok jogértelmezését támadó alkotmányjogi panaszok kapcsán kialakított következetes gyakorlatára, miszerint: „Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor” {3346/2022. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [71]}.
- [42] 5. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában írt törvényi feltételeknek, ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésére, az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), c) és h) pontjai alapján visszautasította.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2225/2024.

